

Sygn. akt I ACa 957/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2017 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

SSA Edyta Buczkowska - Żuk (Przewodnicząca)

SSA Dariusz Rystał

SSA Krzysztof Górski (sprawozdawca)

protokolant: starszy sekretarz sądowy Beata Waclawik

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 roku na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) Stowarzyszenia (...) w K.

przeciwko Powiatowi (...)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 29 września 2016 roku, sygn. akt I C 1308/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala powództwo w całości oraz odstępuje od obciążania powoda kosztami procesu należnymi pozwanemu;

II. odstępuje od obciążania powoda kosztami procesu pozwanego w postępowaniu apelacyjnym.

Krzysztof Górski Edyta Buczkowska – Żuk Dariusz Rystał

Sygn. akt I ACa 957/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 listopada 2014 r. (...) Stowarzyszenie (...) z siedzibą w K. (obecnie - (...)) Stowarzyszenie (...) wniosło przeciwko Powiatowi K. o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 236.358,27 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi: od kwoty 22.297,95 zł od dnia 1 maja 2013 r. do dnia zapłaty, od kwoty 22.297,95 zł od dnia 1 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty, od kwoty 22.297,95 zł od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia zapłaty, od kwoty 22.297,95 zł od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty, od kwoty 22.297,95 zł od dnia 1 września 2013 r. do dnia zapłaty, od kwoty 31.217,13 zł od dnia 1 października 2013 r. do dnia zapłaty, od kwoty 31.217,13 zł od dnia 1 listopada 2013 r. do dnia zapłaty, od kwoty 31.217,13 zł od dnia 1 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty, od kwoty 31.217,13 zł od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu podał, iż prowadzi Szkołę Specjalną Przesposabiającą do Pracy przy ul. (...) w K., która rozpoczęła funkcjonowanie w roku szkolnym 2012/2013. W 2012 r. uzyskał dofinansowanie z budżetu Powiatu (...) w kwocie 200 zł miesięcznie na każdego ucznia, przy czym było to dofinansowanie w kwocie przewidzianej dla szkół nieposiadających uprawnień szkół publicznych. W związku ze spełnieniem wymogów niezbędnych do uzyskania uprawnień szkoły publicznej, na podstawie wniosku z dnia 26 września 2012 r. powód zwrócił się o przyznanie dotacji,

o której mowa w art. 90 ust. 2 u.s.o. ze środków budżetu pozwanego na rok 2013, podając przy tym informacje niezbędne do jej otrzymania. Jak wskazał powód, mimo spełnienia w/w przesłanek ustawowych, dotacja nie została przyznana, dlatego jej zapłaty domagał się w tym postępowaniu.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych twierdząc, że powód w momencie złożenia wniosku nie spełniał kryteriów uprawniających do otrzymania dotacji w roku 2013.

Wyrokiem z dnia 29 września 2016 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie (sygn. akt I C 1308/14):

1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 236 358,27 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- od kwoty 22 297,95 zł od dnia 1 maja 2013r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 22 297,95 zł od dnia 1 czerwca 2013r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 22 297,95 zł od dnia 1 lipca 2013r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 22 297,95 zł od dnia 1 sierpnia 2013r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 22 297,95 zł od dnia 1 września 2013r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 31 217,13 zł od dnia 1 października 2013r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 31 217,13 zł od dnia 1 listopada 2013r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 31 217,13 zł od dnia 1 grudnia 2013r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 31 217,13 zł od dnia 1 stycznia 2014r. do dnia zapłaty,

2. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotę 11 818 z tytułem kosztów sądowych,

3. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7217 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd Okręgowy oparł powyższe rozstrzygnięcie o następujące ustalenia faktyczne i ocenę prawną.

Powód posiada osobowość prawną i jest wpisany do KRS. Prowadzi Szkołę Specjalną Przystosabiającą do Pracy przy ul. (...) w K.. Przedmiotową placówkę wpisano w 2012 r. do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Powiat (...). Natomiast działalność rozpoczęła ona z dniem 1 września 2012 r.

Na swoją działalność w 2012 r. placówka otrzymała dotację uznaniową od pozwanego, po 200 zł na każdego podopiecznego, których było łącznie pięciu w owym czasie.

W dniu 13 maja 2011 r. Rada Powiatu w K. powzięła uchwałę nr (...) w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół niepublicznych posiadających uprawnienia szkół publicznych oraz niepublicznych placówek oświatowych działających na terenie Powiatu (...), wpisanych do ewidencji prowadzonej przez Starostę (...) oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania. Zgodnie z § 2 ust. 1 uchwały dotacji dla szkół niepublicznych udziela Zarząd Powiatu w K., na wniosek osoby prawnej lub fizycznej prowadzącej szkołę/placówkę, złożony nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji, z powołaniem się na numer, datę zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności oświatowej, a w przypadku szkoły o uprawnieniach szkoły publicznej także na numer i datę decyzji nadającej uprawnienia. Przy czym wniosek winien być składany każdego roku (ust. 2). jednocześnie w uchwale (ust. 3) wskazano, że wniosek osoby prawnej lub fizycznej powinien określać planowaną liczbę uczniów w

szkole, objętych określoną formą działalności dydaktyczną - wychowawczą, z uwzględnieniem zmian związanych z organizacją danego roku szkolnego. Natomiast w ust. 5 ustalono wzór wniosku o dotację.

W dniu 26 września 2012 r. powód złożył wniosek o przyznanie dotacji z budżetu powiatu. W wniosku wskazano, iż na podstawie § 2 ust 1-4 w/w uchwały Rady Powiatu w K. nr (...), wnosi o przyznanie dotacji za rok 2013 dla szkoły – Niepublicznej Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy. We wniosku w miejscu na wskazanie decyzji przyznającej status szkoły publicznej pozostawiono wolne miejsce. Jednocześnie we wniosku wskazano liczbę dziewięciu uczniów.

Pismem z dnia 26 lutego 2013 r. powód wniósł o nadanie prowadzonej w K. szkole uprawnień szkoły publicznej. Do wniosku przedłożono pozytywną opinię Kuratorium Oświaty w S. z dnia 26 lutego 2013 r. nr (...).

Pismem z dnia 26 lutego 2013 r. złożonym do Starostwa Powiatowego, w związku z przyznaniem pozytywnej opinii wniosku o nadanie uprawnień szkoły publicznej prowadzonej przez placówkę, powód zwrócił się z prośbą o przyznanie dotacji pochodzącej z subwencji oświatowej na prowadzenie placówki oraz nadanie uprawnień szkoły publicznej.

Przedmiotowy wniosek wpłynął do starostwa jednak nie został nadany mu bieg, ponieważ w ocenie K. G., kierownika Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego w K., nie zawierał wniosku zgodnie z art. 85 ust. 5 u.s.o. Jej zdaniem pismo miało charakter informacyjny. O owej okoliczności nie powiadomiono przedstawicieli powoda.

Pismem z dnia 11 kwietnia 2013 r. w odpowiedzi na pismo Starostwa Powiatowego z dnia 26 lutego 2013 r., powód ponownie zawniósł o nadanie prowadzonej przez szkołę uprawnień szkoły publicznej. Jednocześnie wskazał, iż wszystkie wymagane dokumenty zostały złożone wraz z wnioskiem o wpis do ewidencji szkół i placówek. Nadto zwrócił się z prośbą o przyznanie dotacji, pochodzącej z subwencji oświatowej na prowadzenie przedmiotowej szkoły.

Decyzją nr (...) z dnia 16 kwietnia 2013 r. nadano prowadzonej przez powoda szkole uprawnienia szkoły publicznej. Powód nie był informowany, dlaczego od momentu złożenia wniosku o wpis do rejestru, został rozpatrzony dopiero w kwietniu.

Pismem z dnia 3 września 2013 r. powód wniosła do Zarządu Powiatu w K. o wypłacenie dotacji na funkcjonowanie prowadzonej przez siebie szkoły posiadającej uprawnienia szkoły publicznej. Wskazano, iż szkoła prowadzi działalność od 1 września 2012 r., jednakże nie otrzymuje mimo obowiązku ustawowego dotacji na działalność. Jednocześnie powód wniósł o wyrównanie zaległości związanych z funkcjonowaniem m.in. szkoły w wysokości 222.980 zł. Pismo doręczono pozwanemu w dniu 4 września 2013 r.

Nadto, skorygowane pismo z dnia 17 września 2013 r., co do kwoty dotacji na inne placówki wraz z wezwaniem zapłaty ww. kwoty złożono pozwanemu 17 września 2013 r.

Pismem z dnia 24 września 2013 r. powód zwrócił się do Przewodniczącego Rady Powiatu M. F. z prośbą o rozwiązanie problemu nieprzyznania dotacji na prowadzenie jego szkoły, opisując okoliczności sprawy.

W piśmie z dnia 11 października 2013 r. poinformowano powoda, że Zarząd Powiatu skierował do Ministerstwa Edukacji Narodowej wniosek o zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej dla Powiatu (...) z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych, polegającym na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych, w związku ze zwiększeniem łącznej liczby uczniów w szkołach i placówkach prowadzonych przez (...) w stosunku do danych przyjętych do naliczania algorytmu części subwencji ogólnej za 2013 r. Przy czym wskazał on, iż na dzień sporządzenia pisma nie uzyskano odpowiedzi z MEN, a na liście samorządów, którym z rezerwy zwiększono subwencje oświatową nie ujęto powiatu (...).

Powód również złożył pismo do MEN w przedmiotowej sprawie.

Powód pismem z dnia 2 października 2013 r., w którym nakreślił sytuację szkoły związaną z uzyskaniem uprawnień szkoły publicznej oraz brakiem dotacji za 2013 r., zwrócił się do MEN o zajęcie stanowiska, czy w związku z faktem

prowadzenia już drugi rok szkoły, przysługuje mu dotacja z tego tytułu; jeśli tak, to dlaczego nie jest ona wypłacana i kiedy jej wypłata nastąpi; jeśli nie, to na jakiej podstawie nie może go otrzymać.

W odpowiedzi z dnia 20 grudnia 2013 r. MEN wskazało, iż szkoła prowadzona przez powoda na dzień 30 września 2012 r. nie posiadała uprawnień szkoły publicznej, w związku z tym nie mogła zostać uwzględniona w kalkulacji części oświatowej subwencji ogólnej dla Powiatu (...). Jednocześnie MEN wskazało, iż Starostwo Powiatowe w K. zwróciło się o zwiększenie części oświatowej subwencji na rok 2013 r. z 0,4% rezerwy ustawowej. Jednakże w ocenie organu nie mógł ten wniosek zostać rozpatrzony pozytywnie, z uwagi na to, iż z analizy przesłanych dokumentów przez organ (...) nie wynika, iż wystąpił wzrost łącznej liczby uczniów w porównaniu do danych przyjętych do naliczania algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na 2013 r.

Pismem z dnia 6 listopada 2013 r. Zarząd Powiatu (...) poinformował powoda, iż z art. 90 ust. 2 u.s.o. wynika, iż dotacja jest przyznawana szkole o uprawnieniach szkoły publicznej. Zatem stosownie do § 2 ust. 1 uchwały nr (...), wniosek złożony winien być do 30 września 2013 r., aby szkoła mogła uzyskać dotację na rok 2014. Wskazał, iż ich stanowisko oparte jest na wykonanej na zlecenie Zarządu opinii prawnej.

Pismem z dnia 18 listopada 2013 r. powód zwrócił się o przesłanie przedmiotowej opinii, jednakże organ odmówił jej przesłania.

Pismem z dnia 17 stycznia 2014 r. powód złożył Starostwu Powiatowemu w K. rozliczenie roczne dotacji za 2013 r. wskazując, iż kwota dotacji wyniosła „0” zł na każdego ucznia. Wskazano, iż od stycznia do sierpnia placówka miała 5 podopiecznych, a we wrześniu 7. W miesiącach październik – grudzień 2013 r. do placówki uczęszczało 7 osób.

W dniu 17 stycznia 2014 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty następujących kwot: 37.163,34 zł z odsetkami od dnia 1 lutego 2013 r.; 37.163,34 zł z odsetkami od dnia 1 marca 2013 r.; 37.163,34 zł z odsetkami od dnia 1 kwietnia 2013 r.; 37.163,34 zł z odsetkami od dnia 1 maja 2013 r.; 37.163,34 zł z odsetkami od dnia 1 czerwca 2013 r.; 37.163,34 zł z odsetkami od dnia 1 lipca 2013 r.; 37.163,34 zł z odsetkami od dnia 1 sierpnia 2013 r.; 37.163,34 zł z odsetkami od dnia 1 września 2013 r.; 52.028,69 zł z odsetkami od dnia 1 października 2013 r.; 52.028,69 zł z odsetkami od dnia 1 listopada 2013 r.; 52.028,69 zł z odsetkami od dnia 1 grudnia 2013 r.; 52.028,69 zł z odsetkami od dnia 1 stycznia 2014 r.; terminie 7 dni o doręczenia wezwania. Wezwanie doręczono w dniu 17 stycznia 2014 r.

W odpowiedzi pozwany wskazał, iż podtrzymuje swe dotychczasowe stanowisko.

W dniu 16 września 2014 r. Rada Powiatu (...) podjęła uchwałę nr (...) w sprawie skargi na działalność Zarządu Powiatu w K.. W § 1 ust. 1 rada uznała skargę wniesioną przez powoda za zasadną. Natomiast w § 2 wskazała, iż uzasadnienie stanowiska rady stanowi załącznik do uchwały. Wskazano w nim, iż zgodnie z art. 90 ust. 3 b u.s.o. powiat winien dotować szkołę przy spełnieniu warunku określonego w art. 90 ust. 2 a u.s.o., gdy prowadząca szkołę zgłosi do 30 września roku poprzedzającego roku udzielenia dotacji liczbę uczniów. Wskazano, iż powód wywiązał się z tego warunku podając planową liczbę uczniów już przed dniem 30 września 2012 r. W związku z czym powiat z momentem uzyskania przez szkołę powodową uprawnień szkoły publicznej winien był prawidłowego naliczenia i przekazania szkole należnej subwencji.

MEN w odpowiedzi na interpelację poselską w piśmie z dnia 25 czerwca 2014 r. wskazał, iż Powiat (...) do momentu uzyskania przez Szkołę prowadzoną przez powoda uprawnień szkoły publicznej mógł dotować szkołę zgodnie z art. 90 ust. 3b ustawy o systemie oświaty. Po uzyskaniu przez szkołę ww. uprawnień powiat, zgodnie z art. 90 ust. 2a ww. ustawy, był zobowiązany do dotowania szkoły, pod warunkiem że osoba prowadząca szkołę podała planowaną liczbę uczniów nie później niż do 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. Przy czym Minister wskazał, iż od uzyskania przez szkołę uprawnień szkoły publicznej do początku roku budżetowego, w którym jednostka samorządu terytorialnego była zobowiązana do przekazania dotacja, Powiat (...) mógł przekazywać dotacje szkole.

W piśmie skierowanym do powoda Regionalna Izba Obrachunkowa w S. wskazała, iż podziela pogląd wyrażony przez MEN w interpelacji z dnia 25 czerwca 2014 r.

Pismem z dnia 11 kwietnia 2014 r. powód ponownie wezwał pozwanego do zapłaty.

W dniu 27 maja 2014 r. powód złożył wniosek o zawezwanie do próby ugodowej do Sądu Rejonowego w Świnoujściu VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego w K.. We wniosku wskazał, iż zawezwanie dotyczy zapłaty kwoty 505.421,48 zł.

Na posiedzeniu w dniu 1 października 2014 r. nie doszło do zawarcia ugody.

Uchwałą nr (...) z dnia 18 grudnia 2013 r. Zarząd Powiatu w K. ustalił miesięczną dotację w 2014 r. w wysokości 4.459,59 zł na jednego ucznia ponadgimnazjalnej trzyletniej szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.

Powód otrzymał dotację na prowadzenie szkoły za lata 2014 i 2015.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo o zapłatę kwoty 236.358,27 zł tytułem dotacji na działalność oświatową za zasadne w świetle przepisów ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (dalej u.s.o.).

Mając na uwadze teść art. 90 ust. 2 i art. 90 ust. 2a u.s.o. Sąd I instancji zauważył, że w sprawie sporna pozostawała interpretacja ostatniego z wymienionych przepisów. Zdaniem powódki spełniła przesłanki uzasadniające przyznanie jej dotacji od kwietnia 2013 r. albowiem złożyła przed dniem 30 września 2012 r. informacje do pozwanego o liczbie uczniów, a w dniu 16 kwietnia 2013 r. decyzją Zarządu pozwanego przyznano prowadzonej przez powoda szkole uprawnienia szkoły publicznej. Natomiast pozwany wskazywał, iż powód dopiero z dniem 16 kwietnia 2013 r. mógł złożyć wniosek o dotację na podstawie art. 90 ust 2 i 2a u.s.o., albowiem dopiero wówczas przyznano mu uprawnienia szkoły publicznej i mógł złożyć wniosek o dotację na 2014 r. Pozwany wskazał również, iż stosownie do uchwały Rady Powiatu (...) nr (...) z dnia 13 maja 2011 r., wydanej na podstawie art. 90 ust., 4 u.o.s. pozwany winien był złożyć wniosek do 30 września 2013 r. wskazując liczbę uczniów.

Za zasadne Sąd uznał stanowisko powoda podkreślając, że celem wprowadzenia do systemu oświaty możliwość dotowania placówek niepublicznych, w szczególności mających uprawnienia szkół publicznych (art. 90 ust. 2 i 2a u.s.o.) było zapewnienie tym placówkom finansowania, gdyż działania przez nie prowadzone są bardzo istotne społecznie. Powód zaś prowadzi placówkę szkolną o wyjątkowym charakterze tj. dla osób upośledzonych umysłowo w stopniu znacznym i głębokim. Mając na uwadze wykładnię celowościową przepisów art. 90 ust. 2 i 2a, Sąd Okręgowy uznał, iż powodowi dotacja za 2013 r. należała się. Wskazał, iż powód już w dniu 26 września 2012 r. złożył wniosek o dotację i wskazał planowaną liczbę uczniów – 9. Wprawdzie w owym czasie nie posiadał uprawnień szkoły publicznej, jednakże złożył powtórnie wniosek o przyznanie dotacji. Zdaniem Sądu, powód spełniał przesłanki niezbędne dla przyznania dotacji wynikające z art. 90 ust. 2 a u.s.o. z dniem 16 kwietnia 2013 r., albowiem do 30 września roku przyznającego dotację tj. do 30 września 2012 r. złożył informację o liczbie uczniów. W konsekwencji pozwany był zobligowany do wypłacenia dotacji począwszy od kwietnia 2013 r., z uwagi na okoliczność, iż stosownie do art. 90 ust. 4 e u.s.o., dotacja jest wypłacana w częściach do ostatniego dnia każdego miesiąca, a wówczas przedmiotowa szkoda miała już uprawnienia szkoły publicznej. Podkreślił, iż wnioskiem z dnia 26 września 2012 r. pozwana poinformowana została o liczbie uczniów mający rozpocząć naukę w placówce powoda, zatem mogła zarezerwować odpowiednią kwotę w budżecie na wypłatę dotacji.

Odnosząc się do wysokości roszczenia Sąd I instancji wskazał, iż kwestia ta nie była sporna. Uwzględniając stanowisko powoda dla obliczenia należnej kwoty dotacji przyjął kwotę dotacji na jednego ucznia w wysokości 4.459,59 zł, ustaloną na podstawie uchwały nr (...) z dnia 18 grudnia 2013 r. Mając na uwadze liczbę uczniów w prowadzonej przez powoda szkole w okresie od kwietnia do sierpnia – 5 uczniów, za te miesiące należna dotacja winna wynieść po 22.297,95 zł za każdy miesiąc, a za miesiące od września do grudnia - 7 uczniów, po 31.217,13 zł za każdy miesiąc, łącznie 236.358,27 zł za 2013 r.

W konsekwencji Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 236.358,27 zł. Jako podstawę rozstrzygnięcia o odsetkach Sąd wskazała przepisy art. 481 i art. 455 k.c. oraz art. 90 ust. 4 e u.s.o. i założenie, że z końcem każdego ostatniego dnia miesiąca począwszy od kwietnia do listopada 2013 r., powód pozostawał w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia. W przypadku dotacji za grudzień pozostawał on w opóźnieniu, co do części dotacji z dniem 16 grudnia

2013 r., a pozostałej od dnia 1 stycznia 2014 r. W konsekwencji Sąd Okręgowy mając na uwadze, iż jest związany treścią żądania pozwu, zasądził od pozwanego na rzecz powoda odsetki ustawowe za opóźnienie w sposób wskazany w pozwie.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w punkcie III wyroku. W punkcie II. wyroku na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotę 11.818 zł.

Z powyższym orzeczeniem nie zgodził pozwany, zaskarżając je w całości apelacją i wnosząc o jego zmianę i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania za obie instancje, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Kwestionowanemu orzeczeniu apelujący zarzucił naruszenie:

a) art. 90 ust. 2 u.s.o. w związku z art. 27 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz art. 109 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych poprzez błędne przyjęcie, iż dotacja z budżetu powiatu dla szkoły może być przyznana na okres krótszy niż rok budżetowy, co stanowi naruszenie zasady niepodzielności dotacji jako świadczenia jednorazowego;

b) art. 90 ust. 2a u.s.o. poprzez błędną jego subsumpcję i zastosowanie uznając, iż przepis ten miał zastosowanie do powoda, nadto przyjęcie, iż wystarczającym dla uzyskania dotacji było podanie przez powoda w dniu 30 września 2012 r. liczby uczniów;

c) § 2 ust. 1 i 5 uchwały Nr (...) Rady Powiatu w K. z dnia 13 maja 2011 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół niepublicznych posiadających uprawnienia szkół publicznych oraz niepublicznych placówek oświatowych działających na terenie Powiatu (...), wpisanych do ewidencji prowadzonej przez Starostę (...) oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania poprzez jego niezastosowanie;

d) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie podstawy prawnej wyroku.

W uzasadnieniu apelacji pozwany podniósł, że niepubliczne szkoły o uprawnieniach szkół publicznych otrzymują dotacje z budżetu powiatu (art. 90 ust. 2 u.s.o.). W myśl art. 27 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wielkość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala corocznie ustawa budżetowa. Zgodnie z art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ustawa budżetowa jest podstawą gospodarki finansowej państwa w danym roku budżetowym, a rokiem budżetowym jest rok kalendarzowy (art. 109 ust. 4). Oznacza to, iż dotacja przyznawana jest na cały dany rok budżetowy (kalendarzowy), co potwierdza art. 90 ust. 2a in fine u.s.o., gdzie ustawodawca mówi o „roku udzielania dotacji”. Niepodzielny charakter świadczenia jakim jest dotacja przyznawana na rok budżetowy powoduje zdaniem apelującego, że niemożliwym było zasądzenie należności za poszczególne miesiące nie obejmujące pełnego roku budżetowego. Właśnie z tego względu art. 90 ust. 2a u.s.o. nakłada na ubiegających się o dotację obowiązek podania organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. Skoro powód w roku 2012 nie był uprawniony do dotacji, to mając na względzie niepodzielność dotacji jako jednorazowego świadczenia rocznego, pozwany stanął na stanowisku, że nie miał podstawy do planowania w budżecie roku 2013 wypłat takiej dotacji.

Dalej apelujący podniósł, że art. 90 ust. 2a u.s.o. dotyczy szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, którym powódka została dopiero z dniem 16 kwietnia 2013 r. „Osoba, prowadząca szkołę”, o której mowa w przepisie, która może ubiegać się o dotację, zdaniem pozwanego, to wyłącznie osoba prowadząca szkołę niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej, a nie jakakolwiek osoba, prowadząca jakąkolwiek szkołę. Przepis ten zatem do 16 kwietnia 2013 r. nie dotyczył szkoły powoda, co powodowało, że dopiero po tym dniu oraz złożeniu stosownej informacji i wniosku przez powoda na lata 2014 i następnie 2015, dotacja mogła zostać przyznana i została.

Za niedopuszczalne zdaniem skarżącego należy uznać zignorowanie przez Sąd § 2 ust. 1 i 4 uchwały Nr (...) Rady Powiatu w K. z dnia 13 maja 2011 r. Ten akt prawa miejscowego reguluje tryb udzielania i rozliczania dotacji oraz wprowadza wzór wniosku o taką dotację, a uprawnienie do jego wydania wynika z art. 90 ust. 4 u.s.o. Bezpodstawny jest zatem pogląd, iż wymóg podania numeru i daty decyzji nadającej uprawnienia szkoły publicznej jest wymogiem o charakterze czysto technicznym, pozostającym bez wpływu na zasadność przyznania dotacji, skoro wnioskodawca ubiega się o dotację dla szkoły o uprawnieniach szkoły publicznej. Wskazaniu tych danych w swoim wniosku z dnia 26 września 2012 r. o dotację na rok 2013 powód nie podołał. Pozwany podkreślił, że jeśli powód ma zastrzeżenia do ww. uchwały, przepisy prawa odrębnie regulują sposób ich zaskarżania. Również brak podstaw do przyjmowania odpowiedzialności pozwanego za przewlekłe prowadzenie postępowania przez inne organy administracji. Powodowi przysługiwały środki prawne do reagowania na powyższe.

Finalnie odnosząc się do zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. skarżący podniósł, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie wyjaśnia podstawy prawnej wyroku, skoro przepis art. 90 ust. 2a u.s.o. nie mógł mieć zastosowania do powoda. Nadmieniał, że podstawą zasądzenia kwot dotacji nie może być charakter placówki szkolnej prowadzonej przez powoda, gdyż wyjątków takich nie przewiduje ustawa.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego wobec swojej zasadności doprowadziła do zmiany zaskarżonego orzeczenia.

Wstępnie zauważyć należy, że Sąd I instancji w sposób prawidłowy zgromadził w sprawie materiał dowodowy i w dalszej kolejności dokonał właściwej jego oceny. W konsekwencji ustalił stan faktyczny odpowiadający treści tych dowodów. Stąd też Sąd Apelacyjny w całości przyjął ustalenia Sądu Okręgowego za część własnego rozstrzygnięcia nie znajdując potrzeby ponawiania ich prezentacji w tym miejscu

W sytuacji bowiem, gdy sąd odwoławczy orzeka na podstawie materiału zgromadzonego w postępowaniu w pierwszej instancji nie musi powtarzać dokonanych ustaleń, jeśli poprzestaje na przyjęciu ich własne (por. np. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83).

Skarżący w istocie w apelacji ustaleń tych nie kwestionował, podważając jedynie poprawność dokonanej przez Sąd Okręgowy ich oceny prawnej.

Sąd Apelacyjny podzielił argumentację strony pozwanej wyrażoną w apelacji, co do dokonania przez Sąd I instancji wadliwej interpretacji przepisów art. 90 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 t.j. ze zm.; dalej: u.s.o.), w zakresie przesłanek od których ustawodawca uzależnił nabycie prawa do dotacji oświatowej,

Dokonując merytorycznej oceny zasadności roszczenia zgłoszonego do rozpoznania w niniejszym postępowaniu mieć należało na uwadze, że prowadzona przez powoda Szkoła Specjalna Przesposabiająca do Pracy w K. jest szkołą ponadgimnazjalną w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. e) u.s.o., tj. trzyletnią szkołą specjalną przysposabiającą do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, której ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy.

Jak wynika z załączonego do akt niniejszej sprawy zaświadczenia nr 2/2012, została ona wpisana do ewidencji szkół i placówek niepublicznych dnia 27 sierpnia 2012 r. (vide zaświadczenie na k. 42).

Ustawodawca normą art. 90 ust. 2 u.s.o. przewidział, że niepubliczne szkoły podstawowe specjalne i gimnazja specjalne oraz szkoły ponadgimnazjalne o uprawnieniach szkół publicznych, w tym z oddziałami integracyjnymi,

otrzymują dotacje z budżetu powiatu. Z treści cytowanego przepisu wprost wynika, że niepubliczna szkoła ponadgimnazjalna może otrzymać dotację z budżetu powiatu, jeżeli posiada uprawnienia szkoły publicznej. Warunek ten został potwierdzony w art. 90 ust. 2a u.s.o., gdzie przewidziano, że szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia danego typu i rodzaju szkół w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, pod warunkiem że osoba prowadząca szkołę niepubliczną poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego z jednoznacznego brzmienia tego przepisu wywodzić należy, że aby dany podmiot prowadzący szkołę niepubliczną mógł ubiegać się o roczną (przypadającą za konkretny rok kalendarzowy) dotację na podstawie tego przepisu, musi spełnić kumulatywnie dwie przesłanki. Pierwsza przesłanka ma charakter podmiotowy i ogranicza możliwość ubiegania się o dotację oświatową określoną w art. 90 ust. 2a u.s.o. jedynie dla takich szkół niepublicznych, które posiadają uprawnienia szkół publicznych w chwili składania wniosku (lub uzyskają taki status do końca terminu otwartego dla składania wniosku o dotację – a więc do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, za który dotacja ma być przyznana). Druga zaś przesłanka wynikająca z omawianego przepisu dotyczy złożenia przez podmiot prowadzący szkołę niepubliczną informacji o planowanej liczbie uczniów, przy czym co istotne, spełnienie tej przesłanki warunkującej przyznanie dotacji zostało dodatkowo ograniczone terminem – wniosek o udzielenie dotacji musi zostać złożony przez uprawniony podmiot do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. Zatem w momencie składania wniosku podmiot wnoszący o przyznanie mu dotacji musi prowadzić szkołę niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej. Nie może być uznane za wystarczające jedynie istnienie prawdopodobieństwa (choćby bardzo wysokiego) uzyskania uprawnień szkoły publicznej w przyszłości (w roku za który przypadać ma objęta wnioskiem dotacja).

Prawo do dotacji jest uprawnieniem do udziału w redystrybucji środków publicznych. Zatem przepisy określające przesłanki nabycia takiego prawa muszą być interpretowane ściśle. Jest to istotne z perspektywy prawidłowego planowania dysponowania środkami publicznymi na co trafnie wskazuje strona skarżąca odwołując się do zasad prawa budżetowego. Skoro więc ustawa (a nie decyzja administracyjna) przyznaje prawo do dotacji uzależniając jego powstanie od dopełnienia przez podmiot roszcący sobie to prawo określonych przesłanek formalnych, to wykazanie ich dopełnienia obciąża beneficjenta dotacji. Niespełnienie choćby jednej z przesłanek skutkuje zaś utratą prawa do dotacji w konkretnym roku kalendarzowym.

Poddany pod osąd w niniejszej sprawie problem prawny był już przedmiotem wypowiedzi judykatury w innych sprawach.

W orzecznictwie sądów administracyjnych wyjaśniono już, że celem omawianego uregulowania jest umożliwienie organowi udzielającemu dotacji zaplanowania budżetu na następny rok z uwzględnieniem w stosownej wysokości wydatków na dotacje (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 27 marca 2014 r., II GSK 89/13, LEX nr 1766566). Zatem spełnienie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok za który przysługiwać będzie dotacja, warunków o których mowa w art. 90 ust. 2 i 2a ustawy o systemie oświaty przez podmiot uprawniony do dotacji i złożenie oświadczenia dotyczącego liczby uczniów ma umożliwić organowi administracyjnemu oszacowanie liczby podmiotów uprawnionych do dotacji i wysokości świadczeń, jakie będą im przypadały w następnym roku, w celu odpowiedniego zaplanowania potrzeb i wydatków budżetowych.

Z kolei na tle analogicznych do poddanych pod osąd w niniejszej sprawie uprawnień do dotacji przysługujących podmiotom prowadzącym niepubliczne przedszkola, zwrócić należy uwagę na stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, który w wyroku z dnia 8 marca 2016 r. (II GSK 2212/14, LEX nr 2066279) wskazał, że złożenie w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji, wniosku o dotację i podanie informacji o planowanej liczbie uczniów (art. 90 ust. 2b u.s.o.), nie jest jedynym warunkiem którego spełnienie jest konieczne dla udzielenia dotacji. Konieczne jest też wypełnienie warunków określonych w art. 82 ust. 2 u.s.o. których

skutkiem jest wpis do ewidencji prowadzonej przez jednostki samorządu terytorialnego uprawniający dany podmiot do zakładać szkół i placówek niepublicznych (art. 82 ust. 1 u.s.o.). Wyjaśniono w uzasadnieniu tego orzeczenia, że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole, która jest uprawniona do ubiegania się o dotację, to osoba która uzyskała wpis placówki do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, a więc osoba która wypełniła warunki do prowadzenia niepublicznego przedszkola określone w u.s.o. Jak podkreślił Naczelny Sąd Administracyjny, tylko pozytywna weryfikacja warunków określonych w art. 82 ust. 2 u.s.o. pozwala na dokonanie nie tylko wpisu do ewidencji niepublicznego przedszkola, ale również daje gwarancję właściwego zaplanowania w budżetach kwoty dotacji na ten cel. Nieracjonalne i niezgodne z zasadami tworzenia budżetu byłoby bowiem planowanie dotacji dla placówek oświatowych, co do których nie jest pewne czy rozpoczną działalność, wobec braku weryfikacji np. podmiotu który zamierza prowadzić ta placówkę, typu i rodzaju szkoły czy placówki, miejsca prowadzenia placówki itp.

W konkluzji Naczelny Sąd Administracyjny stanął na stanowisku, że niezasadna jest wykładnia art. 90 ust. 2b u.s.o. sprowadzająca się do twierdzenia, iż osobą prowadzącą przedszkole niepubliczne jest podmiot który poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji, a do dnia rozpoczęcia roku „dotacyjnego” uzyska uprawnienia i rozpocznie prowadzenie działalności dotowaną. Na dzień 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji podmiot ten musi być już wpisany do ewidencji, aby można było mówić o tym, że mamy do czynienia z podmiotem, który zgodnie z art. 90 ust. 2b. u.s.o. może ubiegać się o dotację oświatową.

Analogiczne stanowisko wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy w wyroku z dnia 27 maja 2014 r., I SA/Bd 451/14, LEX nr 1604934), który z treść przepisów art. 90 ust. 2b u.s.o. oraz art. 82 ust. 1 u.s.o. wywiódł, że istotnym i przesądzającym jest wpis do ewidencji placówek niepublicznych. Wpis ten ma znaczenie przede wszystkim dlatego, że jest zakończeniem pozytywnej weryfikacji podmiotu pod względem prowadzenia placówki. Jest okolicznością faktyczną istotną z punktu widzenia ustawodawcy. Jak podkreślił Wojewódzki Sąd Administracyjny, nie można zgodzić się z tym, że zasadniczym celem unormowania art. 90 ust. 2b u.s.o. jest jedynie zasygnalizowanie jednostce samorządu terytorialnego o tym, że przyszły beneficjent dotacji zamierza wypełnić warunki ustawy (prowadzić placówkę niepubliczną), wobec czego należeć mu się będzie dotacja wynikająca z ustawy. Przepis ten zdaniem Sądu należy odczytywać łącznie z art. 90 ust. 1 u.s.o., zgodnie z którym, niepubliczne przedszkola otrzymują dotacje z budżetu gminy. Zatem istotą wniosku jest "otrzymanie" dotacji a nie ewentualna informacja, że takie środki być może należałoby wypłacić.

Do analogicznych wniosków sprowadza się pogląd wyrażony w judykaturze Sądy Najwyższego, jakkolwiek dokonywano tam bardziej liberalnej wykładni powołanej wyżej normy art. 90 u.s.o..

W wyroku z dnia 4 września 2008 r. (IV CSK 204/08, LEX nr 465959), również dotyczącym problematyki dotacji oświatowej dla przedszkola niepublicznego, przyjęto bowiem stanowisko, że użytym w art. 90 ust. 2b u.s.o. określeniem "osoba prowadząca niepubliczne przedszkole" objęta jest także osoba, która do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji nie tylko poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji planowaną liczbę uczniów, ale także co najmniej dokona "zgłoszenia do ewidencji", o jakim mowa w art. 82 ust. 2 u.s.o., nawet jeśli przed tą datą nie uzyska wpisu do ewidencji. Zdaniem Sądu Najwyższego, za przyjęciem, że wystarczające do przyznania dotacji jest złożenie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok dotacji samego wniosku o wpis do ewidencji – nie zaś już uzyskanie tego wpisu - przemawia cel tego przepisu, jakim jest zapewnienie przedszkolom dotacji przysługującej z mocy prawa, zgłoszenie do ewidencji, o jakim mowa w art. 82 ust. 2 u.s.o., zawiera zaś informacje pozwalające na ocenę, że spełnione są warunki umożliwiające uruchomienie przedszkola. Zatem już na tej podstawie organ wypłacający dotacje ma

Przyjęcie, zdaniem Sądu Najwyższego, że konieczne jest uzyskanie wpisu do ewidencji pozbawia dotacji te przedszkola, które są w fazie zaawansowanych przygotowań do rozpoczęcia działalności od następnego roku i będą ją prowadzić, a które nie zdążyły uzyskać wpisu do ewidencji przedszkoli na czas. Jednocześnie w uzasadnieniu powołanego rozstrzygnięcia Sąd wyraźnie odrzucił możliwość ubiegania się o dotację podmiotów dopiero zamierzających prowadzić dotowaną działalność tylko dlatego, że w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok przydzielenia

dotacji zgłosiły planowaną liczbę uczniów. Dokonując zatem wykładni celowościowej (uwzględniającej cel dotacji) w cytowanym orzeczeniu przyjęto względniejszą dla podmiotu ubiegającego się o dotację, wykładnię normy art. 90 u.s.o. wskazując jednak, że nie jest wystarczające dla zachowania prawa do dotacji jedynie złożenie wniosku wskazującego liczbę uczniów, lecz konieczne jest co najmniej złożenie wniosku o wpis do ewidencji.

Analogicznie oceniać należy poddany pod osąd w niniejszej sprawie wymóg posiadania uprawnienia szkoły publicznej przez podmiot prowadzący szkołę niepubliczną i ubiegający się o dotację.

Strona powodowa prowadziła szkołę niepubliczną, która nie była objęta normą art. 85 ust 1 ustawy (a więc jedną ze szkół, które uprawnienia szkoły publicznej uzyskiwały *ex lege* - z chwilą podjęcia działalności).

Skoro zatem szkoła prowadzona przez powoda nie uzyskiwała (zgodnie z tym przepisem) uprawnień szkoły publicznej już w momencie rozpoczęcia działalności, to konieczne było nadanie jej tych uprawnień w drodze postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 85 ust. 3 u.s.o. organ jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 82 ust. 1, na wniosek osoby prowadzącej szkołę niepubliczną nieposiadającą uprawnień szkoły publicznej nadaje tej szkole uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli osoba ta przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia - także opinię tego ministra, o spełnieniu wymagań określonych w art. 7 ust. 3.

Zatem do uzyskania uprawnień szkoły publicznej konieczne było przeprowadzenie postępowania administracyjnego (złożenie wniosku o nadanie uprawnień) które musi być oparte o opinię właściwego kuratora oświaty. Nie budzi wątpliwości to, że decyzja o nadaniu uprawnień ma charakter konstytutywny, nadanie następuje wyłącznie na wniosek który może być złożony w każdym czasie o rozpoczęciu działalności a jednocześnie wykluczone jest nadanie tych uprawnień z urzędu (por. np. M. Pilich, Ustawa o systemie oświaty, Komentarz, wyd. VI. Wydawnictwo LEX 2015, komentarz do art. 85 ustawy, teza 3).

Skoro zaś decyzja ma charakter konstytutywny, a prawo do dotacji ma jedynie szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej, to przyjmując należy, że wniosek o dotację o którym mowa w art. 90 ust 2a) u.s.o. może złożyć jedynie taki podmiot, który prowadzi szkołę posiadającą w chwili składania wniosku uprawnienia szkoły publicznej.

Przyjmując zaś nawet odpowiednio (jako relewantne w okolicznościach niniejszej sprawy), wnioski płynące z wykładni celowościowej prezentowanej w cytowanym wyżej orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2008 roku, wymagać należy, żeby najpóźniej do dnia 30 września roku poprzedzającego przyznanie dotacji podmiot prowadzący szkołę niepubliczną złożył (co najmniej) wniosek o nadanie jej uprawnień szkoły publicznej przez właściwy organ.

Dokonując na kanwie okoliczności faktycznych sprawy wykładni art. 90 ust.2a u.s.o. Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, iż warunek podmiotowy w postaci pozostawania szkołą niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej jest spełniony i uprawnia dany podmiot prowadzący szkołę do ubiegania się o uregulowaną w art. 90 ust. 2 i 2a u.s.o. dotację oświatową także wtedy, gdy szkoła przezeń prowadzona uprawnień szkoły publicznej wprawdzie nie posiadała w terminie do złożenia wniosku o przyznanie dotacji z podaniem informacji o planowanej liczbie uczniów, ale wystąpiła o nie dopiero i uzyskała je w trakcie roku kalendarzowego którego dotyczyć będzie wniosek o przyznanie dotacji.

W świetle wcześniejszych uwag i dotychczasowych wypowiedzi judykatury nie można zgodzić się z taką wykładnią omawianych przepisów.

Mając na uwadze przedstawione wnioski i dzielając pogląd wyrażony w przedstawionym wyżej orzecznictwie Sądów administracyjnych, Sąd Apelacyjny uznaje, że przesłanką skuteczności złożenia wniosku o dotację i nabycia prawa do dotacji jest wskazanie do dnia 30 września roku poprzedzającego przyznanie dotacji, liczby uczniów przez beneficjenta

dotacji, a więc podmiot prowadzący szkołę posiadającą uprawnienia szkoły publicznej (ewentualnie podmiot, który wcześniej złożył nierozpoznany do tej daty przez organ administracyjny wniosek o nadanie mu takich uprawnień).

Odnosząc powyższe do okoliczności faktycznych rozpatrywanej sprawy zauważyć należało, że w toku niniejszego postępowania okolicznością bezsporną było nie tylko to, że do dnia 30 września 2012 r. szkoła prowadzona przez powoda nie uzyskała uprawnień szkoły publicznej, ale też to, że do tej daty powód w ogóle nie złożył wniosku o nadanie takich uprawnień.

Dopiero decyzją z dnia 16 kwietnia 2013 r. nr (...) wydaną na wniosek złożony przez powoda w lutym 2013 roku nadano prowadzonej przez stronę powodową szkole niepublicznej uprawnienia szkoły publicznej (vide k. 67).

W dniu 26 września 2012 roku (w dacie składania wniosku o dotację na działalność w roku 2013) powód poprzestał na złożeniu wniosku do kuratora o wydanie opinii zgodnie z powołanym wyżej art. 85 ust 3 u.s.o. Akt ten nie może być utożsamiany ze złożeniem wniosku o nadanie uprawnień szkoły publicznej. Opinia kuratora miała bowiem dopiero stanowić dla powoda podstawę do oceny celowości składania wniosku o nadanie uprawnień szkoły publicznej.

Skoro więc bezsprzecznie do dnia 30 września 2012 r. roku, szkoła którą prowadził powód nie posiadała uprawnień szkoły publicznej i nie złożono nawet wniosku o nadanie takich uprawnień, to nie sposób przyjąć, by powstało po stronie powoda prawo do domagania się wypłaty dotacji oświatowej o której mowa w art. 90 ust. 2 i 2a u.s.o. za rok 2013.

Dodać trzeba, że wniosek powoda z dnia 26 września 2012 roku nie tylko nie powoływał się na posiadanie uprawnień (ale nawet nie wskazywał na podjęcie starań o uzyskanie takich uprawnień). Nie mógł więc stanowić choćby przesłanki dla pozwanego co do szacunkowego określenia potrzeb w zakresie wartości dotacji należnej podmiotom prowadzącym szkoły niepubliczne w roku 2013. Jako taki nie pozwalał więc na prawidłowe uwzględnienie wydatków związanych z dotacjami dla powoda oraz podjęcie starań w celu uzyskania odpowiednich środków publicznych odpowiadających wartości dotacji. W tej płaszczyźnie ważkie są więc też argumenty przedstawione przez stronę pozwaną wskazujące na to, że odmowa wypłacenia dotacji nie była motywowana innymi względami niż niemożność prawidłowego zaplanowania dotacji z przyczyn leżących po stronie powodowej.

Nie ma też racji Sąd Okręgowy wskazując, że prowadzona przez stronę powodową szkoła niepubliczna niejako z chwilą wpisu jej do rejestru szkół posiadających uprawnienia szkół publicznych nabyła (ex lege) prawo do ubiegania się o dotację oświatową za odpowiednią (proporcjonalna do okresu posiadania uprawnień) część roku 2013, pomimo że do dnia 30 września 2012 r. nie posiadała uprawnień szkoły niepublicznej. Sam fakt posiadania statusu szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej nie rodzi jeszcze roszczenia o zapłatę dotacji. Konieczne jest (jak wskazano wyżej) podjęcie przez uprawniony podmiot z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym (do 30 września roku poprzedzającego przyznanie dotacji) odpowiednich czynności pozwalających na spełnienie warunków wymienionych w art. 90 u.s.o.

Skoro powód prawo do domagania się przyznania mu dotacji oświatowej uregulowanej w art. 90 ust. 2 i 2a u.s.o. nabył dopiero z chwilą uzyskania decyzji administracyjnej z dnia 16 kwietnia 2013 r., to pierwszym rokiem kalendarzowym, za który mógł domagać się skutecznie przyznania dotacji oświatowej w oparciu o wskazaną wyżej podstawę prawną, był rok 2014. Jego roszczenie o zapłatę przedmiotowej dotacji oświatowej za rok wcześniejszy, gdy jeszcze powód nie spełniał warunków ustawowych do domagania się jej przyznania, wbrew stanowisku Sądu I instancji, uznać należało za niezasadne, co skutkowało zmianą zaskarżonego orzeczenia i oddaleniem powództwa.

Nie może tej konkluzji zmienić eksponowany przez Sąd Okręgowy aspekt społecznej doniosłości charakteru działalności prowadzonej przez powoda (jako zmierzającej do umożliwienia dalszej edukacji dla osób niepełnosprawnych intelektualnie) oraz fakt, że powód działalność w zakresie prowadzenia szkoły niepublicznej rozpoczął już we wrześniu 2012 r. Podejmując działalność gospodarczą również w tej ważkiej społecznie dziedzinie, powód musi liczyć się z wymogami prawnymi i z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym podejmować czynności pozwalającej na wykorzystanie pełni pomocy publicznej, jakiej może oczekiwać w świetle obowiązującego prawa.

Zatem opisane względy nie mogą zwalniać powoda od dopełnienia wymogów niezbędnych dla uzyskania dotacji uregulowanej w art. 90 ust. 2a u.s.o.

Wbrew stanowisku strony powodowej, bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostawały przy tym te wszystkie okoliczności związane z tym, dlaczego dopiero w dniu 16 kwietnia 2013 r. doszło do wpisania placówki prowadzonej przez powoda do rejestru szkół o uprawnieniach szkół publicznych. Opieszale działanie organów władzy publicznej, (o ile tylko strona może wykazać, że to z winy kuratorium czy powiatu doznała szkody majątkowej w postaci utraty prawa do domagania się wypłaty uregulowanej w art. 90 ust. 2 i 2a u.s.o. dotacji oświatowej na rok 2012, może co najwyżej rodzic odpowiedzialność odszkodowawczą tych podmiotów). Nie mogło natomiast zwolnić powoda od obowiązku spełnienia przesłanek ustawowych przewidzianych w przepisie art. 90 ust. 2a u.s.o. warunkujących zaktualizowanie się po stronie szkoły niepublicznej do ubiegania się o wypłatę dotacji oświatowej na dany rok.

Już tylko marginalnie należy wskazać, iż rację ma apelujący podnosząc, że dotacja ma charakter jednorazowy, jedynie rozłożony w czasie, wobec czego nieuprawnionym było przyjęcie przez Sąd I instancji, że możliwe jest przyznanie dotacji oświatowej za okres nie będący rokiem kalendarzowym.

Zgodnie z art. 90 ust. 2 u.s.o. niepubliczne szkoły o uprawnieniach szkół publicznych otrzymują dotacje z budżetu powiatu. W myśl art. 27 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wielkość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego jest ustalana corocznie w ustawie budżetowej. Przy tym na gruncie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm. - dalej: "u.f.p."), wielkość części oświatowej subwencji jest ustalana w ustawie budżetowej, stanowiącej podstawę gospodarki finansowej państwa w danym roku budżetowym, którym jest rok kalendarzowy (art. 109 i 124 § 1 pkt 1).

Oznacza to, iż dotacja przyznawana jest na cały dany rok budżetowy (kalendarzowy), co potwierdza art. 90 ust. 2a in fine u.s.o., gdzie ustawodawca mówi o „roku udzielania dotacji”. Niepodzielny charakter świadczenia, jakim jest dotacja oświatowa przyznawana na rok budżetowy powoduje, że nieuprawnionym był przez Sąd I instancji przyznanie należności z tytułu dotacji za poszczególne miesiące, nie obejmujące pełnego roku budżetowego. Jak trafnie zauważono w orzecznictwie, dotacje dla niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych z uprawnieniami szkół publicznych są świadczeniami jednorazowymi, ponieważ ich wysokość jest określona bez odwoływania się do elementu czasu. Oceny tej – wbrew stanowisku Sądu Okręgowego - nie zmienia okoliczność, że zgodnie z art. 90 ust. 3c u.s.o., dotacje są przekazywane na rachunek szkoły w dwunastu częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, a część za grudzień w terminie do dnia 15 grudnia, gdyż jest to tylko określenie sposobu spełnienia świadczenia ze swej istoty jednorazowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2014 r., IV CSK 531/13, LEX nr 1504576).

Mając na uwadze przedstawioną argumentację Sąd Apelacyjny stosując normę art. 386 §1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w zakresie jego punktu 1. sentencji w ten sposób, iż powództwo w całości oddalił.

Zmiana orzeczenia co do istoty sprawy aktualizowała obowiązek rozstrzygnięcia kosztach postępowania przed sądem pierwszej instancji, o czym orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w myśl którego, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Jak przyjmuje się w orzecznictwie, przy ocenie wystąpienia przesłanek wynikających z w/w przepisu zwykle brane są pod uwagę zarówno takie okoliczności, które odnoszą się do faktów związanych z samym przebiegiem procesu, jak i takie, które dotyczą stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego. Przez fakty związane z samym przebiegiem procesu należy pojmować takie okoliczności jak np. podstawę oddalenia żądania, zgodność zamiarów stron w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, szczególną zawilgość lub precedensowy charakter sprawy albo subiektywne przekonanie strony co do zasadności zgłoszonego roszczenia - trudne do zweryfikowania a limine (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 lipca 2013 r., Lex nr 1349918). Nie można przy tym tracić z pola widzenia, iż zastosowanie dobrodziejstwa wynikającego z przepisu art. 102 k.p.c. zależy od swobodnej decyzji sądu i związane jest z dyskrecyjną władzą

sędziowską, który dokonując kwalifikacji "wypadków szczególnie uzasadnionych" - mając na względzie okoliczności sprawy - winien kierować się przede wszystkim poczuciem własnej sprawiedliwości (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27 stycznia 2010 r., II CZ 87/09, niepubl.; z dnia 17 kwietnia 2013 r., V CZ 130/12, LEX nr 1341731).

Uwzględniając powyższe Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, iż w realiach tej konkretnej sprawy wystąpił szczególnie uzasadniony przypadek, o którym mowa w art. 102 k.p.c., przesądzający o zasadności odstąpienia od obciążania powoda kosztami postępowania strony przeciwnej. Za takim przyjęciem przemawiały bowiem status majątkowy pozwanego, szczególny charakter działalności prowadzonej przez powoda oraz okoliczności związane z różnym stanowiskiem co do istnienia po stronie powoda prawa do dotacji oświatowej na rok 2013 wyrażanym przez różne organy administracji samorządowej i rządowej, mogące mnożyć wątpliwości strony powodowej i utwierdzać ją w przekonaniu co do istnienia racji uzasadniających powództwo.

Przypomnieć należy, że wprawdzie Powiat (...) wskazując na sporządzoną na jego zlecenie opinię prawną twierdził, że taka dotacja powodowi nie przysługuje. Odmiennego zdania była jednak Rada tego Powiatu, która w uchwale nr (...) z dnia 16 września 2014 r. uznała za zasadną skargę powoda na działalność Zarządu Powiatu w K. wskazując, że powód winien otrzymać dotację uregulowaną w art. 90 ust. 2a u.s.o., skoro do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji podał planowaną liczbę uczniów (k. 88-91). Na przeświadczenie powoda co do słuszności jego stanowiska mogło wskazywać mu także zredagowane w sposób nieprzejrzysty pismo Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 20 grudnia 2013 r. W piśmie tym ministerstwo wprawdzie wskazało, że wprawdzie nie ma przesłanek do przyznania Powiatowi (...) dodatkowej subwencji oświatowej z 0,4 % rezerwy ustawowej, niemniej odmowa przyznania środków z subwencji nie może być – zdaniem Ministerstwa Edukacji Narodowej – uzasadnieniem ewentualnie odmowy przyznania dotacji szkole. W świetle tych odmiennych stanowisku zajmowanych przez poszczególne organy administracyjne należy przyjąć, że niniejsza sprawa ma niejako charakter precedensu rozstrzygającego kwestię przesłanek ustawowych jakie dany podmiot musi spełniać, aby mógł domagać się przyznania dotacji uregulowanej w art. 90 ust. 2a u.s.o. Skoro powód mógł być w sposób uzasadniony subiektywnie przeświadczony o słuszności wywiedzonego powództwa, co było usprawiedliwione w kontekście stanowiska jakie było wyrażane przez część organów administracyjnych, należy przyjąć, że te okoliczności stanowiły podstawę do uznania, iż w stosunku do powoda winno znaleźć zastosowanie dobrodziejstwo wynikające z art. 102 k.p.c. Na podstawie tego też przepisu odstąpiono od obciążania powoda kosztami postępowania przed sądem pierwszej instancji.

Tak argumentując Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone orzeczenie we wskazanym wyżej zakresie, o czym orzeczono w punkcie I. wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie II. wyroku na podstawie art. 102 k.p.c. Wskazując na przedstawione wyżej szczególne okoliczności sprawy, jakie legły u podstaw odstąpienia od obciążania powoda kosztami postępowania przed sądem pierwszej instancji, Sąd Odwoławczy uznał za zasadne odstąpienie od obciążania strony powodowej także kosztami instancji odwoławczej.

Krzysztof Górski Edyta Buczkowska – Żuk Dariusz Rystał